

Planeringsdirektiv för Timrå kommuns Verksamhetsplan och budget 2023-2025

1. Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 28 oktober 2019 om en ny styrmodell för kommunen. Syftet med den nya styrmodellen är att öka genomslagskraften för den politiska viljeinriktningen, skapa mer delaktighet och samsyn gällande principer för styrning, och samordning av kommunens verksamheter.

Styrmodellen med uppsatta mål ska ligga till grund för planering och genomförande av verksamhet, och är därför en naturlig del av kommunens process för verksamhetsplanering och budget.

Detta dokument utgör planeringsdirektiv för kommunfullmäktiges Verksamhetsplan och budget 2023-2025 och syftar till att beskriva inriktning, förutsättningar och tidplan för arbetet fram till antagen verksamhetsplan och budget.

2. Målbilder, inriktningsmål och nyckeltal

I beslutet om ny styrmodell fastställdes övergripande målbilder och prioriterade inriktningsmål för minst en mandatperiod. Mål som är gemensamma för kommunen förverkligas i verksamheterna med de resurser som finns i form av medarbetare och ekonomi. Genom att uppfylla fullmäktiges mål förverkligas visionen om en stark kommun i en växande region och kommunens bidrag till Agenda 2030 och dess 17 globala mål.

Till inriktningsmålen och resurser föreslås nedan beskrivna nyckeltal för att kunna följa och analysera kommunens utveckling över tid. Nyckeltalen är i huvudsak hämtade från databasen Kolada, som tillhandahåller officiell statistik och möjliggör jämförelser mellan kommuner och regioner inom olika verksamhetsområden. Nyckeltalen kan efter behov komma att justeras i samband med kommande års planering av verksamhetsplan och budget.

Nyckeltal tillsammans med fördjupade verksamhetsanalyser hjälper fullmäktige att prioritera i verksamheten för att främja inriktningsmålen. En analys av nyckeltalen redovisas i planeringsförutsättningarna. I nyckeltalssammanställningen anges med när nyckeltalet kan kopplas till ett specifikt globalt mål i Agenda 2030, i syfte att stödja kommunens arbete

2.1. Övergripande målbilder

2.1.1. Trygghet, delaktighet och livslångt lärande

Långsiktiga inriktningsmål:

- Jämlika livsvillkor med goda möjligheter att påverka sitt eget liv och samhällslivet.
- Växande kunskaper och färdigheter genom hela livet.

Nyckeltal med beskrivning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aktualiseringar avseende barn och ungdomar 0-18 år inom socialtjänst, antal	650	689	560	692	1024	1362
Barn i befolkningen som ingår i familjer med ekonomiskt bistånd, andel (%)	8,4	7,2	7,2	6,3	5,7	
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	44	37	45	41	saknas	saknas
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, förtroende och trygghet, andel (%)	25	31	28	25	saknas	saknas
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)					saknas	saknas
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)					saknas	saknas
Ekonomiskt utsatta äldre 65+, andel (%)	14,5	15,7	14,8	15,4		
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	77,6		80,3		72,7	
Elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%)	70,2	80,6	75,6	73	77,9	74
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	82,7	89,3	88,9	86,5	89,8	82,3
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	64,5	72,2	59,7	58,3	70,2	75,9
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	9,0	8,3	8,4	9,2		
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	31		33	32	31	31
Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)	19,8	18,3	19,4	12	12,7	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%)	67		57		58	58
Ohälsotal, dagar	36,9	33,6	27,8	26,1	26	
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	84,0	84,0	85,8	85,8	85,8	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	27,7	30,4	37,7	40,8	39,3	38,3
Invånare, totalt, antal	17992	18030	18060	17979	17963	

2.1.2. Tillväxt, sysselsättning och arbete

Lågsiktiga inriktningsmål:

- Stärkt entreprenörskap och växande näringsliv.
- Växande kunskaper och färdigheter genom hela livet.

Nyckeltal med beskrivning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Arbetslöshet 18-64 år, andel (%) av bef.	6.9	5.4	5.5	5.6	6.6	
Deltagare i kommunala arbetsmarknadsåtgärder, antal	317	406	572	442	294	
Egenföretagare, antal	688	671	641	670	662	
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%) 	54	36	55	52		
Företagsklimat enl. Svenskt Näringsliv, ranking	47	50	50	35	28	38
Förvärsarbetande totalt kommun, antal 	8 514	8 620	8 589	8 697	8551	
Invånare 17-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) 	11.3	9.4	10.2	9,7		
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%) 	38	35	67	47	58	
Nyregistrerade företag, antal/1000 invånare	4.4	4.1	3.3	4.4	4,8	
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel (%)	38.3	40.2	44.6	43,7		

2.1.3. Livskvalitet och attraktiva livsmiljöer

Lågsiktiga inriktningsmål:

- Goda förutsättningar för ett ekologiskt hållbart liv.
- En trygg och attraktiv plats för alla.

Nyckeltal med beskrivning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%) 	63.6	63.6	66,1	69,8		
Bostäder totalt, antal/1000 inv.	475	479	480	488	491	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 13-16 år	49	50	48	46	39	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) 		25	25	24	24	
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%) 	31	33	29	24	21	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) 	18		26		24	25
Nöjd Medborgar-Index - Helheten från medborgarundersökningen						
Nöjd Inflytande-Index - Helheten från medborgarundersökningen: Möjligheten till insyn och inflytande i kommunen						
Skyddad natur totalt, andel (%) 	1.3	1.3	1.3	1,3	1,3	
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) 	59.5	67.3	76.5	79.7	84	
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv 	5.73	6.15	7,86	6,96		
Medborgare rekommenderar andra som inte bor här att flytta till Timrå, andel (%)						68
Hur bra Timrå kommun sköter sina verksamheter, andel (%)						89

2.2 Resurser

2.2.1. Engagerade och ansvarstagande chefer och medarbetare

Nyckeltal med beskrivning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommunalt anställda, andel (%)	9	12	9	9	9	6,7
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex	84	83	76	84	79	80
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Motivationsindex	84	83	76	83	78	79
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex	83	83	77	84	78	80
Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex	84	83	76	84	78	80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	7.3	7.2	5.8	5.5	6.5	6,6
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommunalt anställda, andel (%)	74	73	74	78	78	93

2.2.2. Ekonomi i balans

Nyckeltal med beskrivning	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, andel (%)	107.5	177.9	-55.0	27.2	35,6	40
Skattesats till kommun, (%)	22.64	22.64	22.64	22.64	23,59	23,59
Soliditet kommun, (%)	34.9	34.2	29.1	21.9	22,7	20,7
Årets resultat som andel av skatt & generella statsbidrag kommunkoncern, (%) 	3.5	2.7	-5.4	-2.4	1,7	2,5

3. Fokusområden för åren 2023-2025

Inriktningsmålen är av mer långsiktig karaktär och ger politiken möjlighet att hålla blicken riktad framåt. Utifrån dessa mål kan fokusområden identifieras för planeringshorisonten (1-3 år) för att kommunfullmäktige ska kunna styra nämndernas inriktning utifrån det som händer i omvärlden och den närmare världen. Inom fokusområden kan specifika uppdrag till nämnderna formuleras i kommunfullmäktiges verksamhetsplan och budget.

Vid analysseminarium den 12 januari 2022 presenterades verksamheternas analyser av möjligheter och utmaningar. De viktigaste resurserna för att nå målbilderna – budget i balans samt engagerade och ansvarstagande chefer och medarbetare – presenterades även. Utifrån en allmän analys av påverkan från omvärld och närvärld uttrycktes samlat ett behov av fokus på framförallt tre områden i det fortsatta arbetet med kommunens verksamhetsplan och budget 2023-2025:

- Att låta barnen gå först. Kommunen erbjuder sina medborgare en trygg, lärorik miljö där barn och elever kan utveckla sin förmågor och kunskaper varje dag så att de klarar kunskapsmålen. Tillsammans med hjälp av tidiga och förebyggande insatser

ska alla 19-åringar i Timrå kommun ha de bästa förutsättningarna för att leva ett självständigt liv.

- Samhällsbyggande för ett växande Timrå:
 - Öka förmågan att möta, realisera och nyttiggöra pågående utbyggnad som är väsentlig för Timrås fortsatta tillväxt (byggbar mark, industrilokaler, bostadsbyggande, tillväxtvärk) från idé till genomförande och förvaltning.
 - Den demografiska utvecklingen, förändrade krav, medborgarnas förväntningar och ett växande Timrå ställer fortsatt höga krav på kommunal välfärd samt säkerställa en väl fungerande samhällsplanering och verksamhetslokaler.
- Aldras med värdighet
 - Via en jämlik och jämställd äldreomsorg, insatser för att bibehålla äldres självständighet samt bryta äldres ensamhet så skapas en omsorg med hög kvalitet och som innebär att de äldre får åldras med värdighet och stolthet.

Fokusområdena bidrar till möjlig prioritering och resurssamling för att i möjligaste mån uppnå samtliga inriktningsmål.

4. Budget

Kommunens inriktningsmål och fokusområden förverkligas med de resurser som finns till förfogande och dessa fördelas av kommunfullmäktige i verksamhetsplan och budget.

Medan styrning av verksamheter utgår från den politiska inriktningen, sätter tillgängliga ekonomiska resurser ramarna för omfattningen. Kommunens ekonomi ska vara i balans och långsiktigt hållbar för att kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning, vilket är en förutsättning för att verksamheterna ska kunna bedrivas på bästa sätt.

Inriktningsmål och fokusområden ska bidra till att de ekonomiska resurserna i kommunens verksamheter används till rätt saker och på det mest effektiva sättet.

Kommunen har en inriktning att styra på rambudget, vilket innebär att kommunfullmäktige beräknar budgetramar utifrån sin inriktning och tillgängliga resurser.

Enligt kommunal bokförings- och redovisningslag ska även kommunala bolag redovisa hur de når god ekonomisk hushållning. Den resultatbudget som redovisas i detta direktiv är uppställd enligt kommunal bokförings- och redovisningslag.

2.1 Resultatbudget 2023-2025

Resultatbudgeten anger beräknade intäkter och kostnader som kommunen bedöms ha utifrån nuvarande nivå och med kända förändringar samt uppräknningar. Årets resultat anger den positiva avvikelse som kommunen ska ha för att uppnå kravet på god ekonomisk hushållning. I direktivet är inte KPA:s nya beräkning beaktad då den inte är klar. Avskrivningarna kan komma att förändras efter årsbokslutets avskrivningssimuleringar. Den långsiktiga bedömningen är att ett resultat på 2,5 procent av skatter och bidrag behövs för att klara kommande investeringar.

RESULTATBUDGET 2022-2025 (mnkr)				
	BUDGET	Direktiv 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	2022			
Verksamhetens intäkter	200,0	200,0	200,0	200,0
Verksamhetens kostnader (Not 1)	-1 339,2	-1 367,2	-1 399,7	-1 434,7
Avskrivningar	-50,0	-58,0	-60,0	-60,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 189,2	-1 225,2	-1 259,7	-1 294,7
Skatteintäkter	961,0	985,5	1 018,7	1056,5
Generella statsbidrag/utjämning (Not 2)	241,7	255,7	258,5	256,0
Verksamhetens resultat	13,5	16,0	17,5	17,8
Finansiella intäkter	2,5	2,5	2,5	2,5
Finansiella kostnader	-5,5	-6,0	-7,0	-7,0
Resultat efter finansiella poster	10,5	12,5	13,0	13,3
Extraordinära poster				
ÅRETS RESULTAT	10,5	12,5	13,0	13,3
	BUDGET	Direktiv 2023	PLAN 2024	PLAN 2025
Belopp i miljoner kronor (mnkr)	2022			
Not 1				
Nämndernas kostnader	-1 307,7	-1 307,7	-1307,7	-1307,7
Pensionskostnader mm	-31,0	-32,0	-32,0	-32,0
Oförutsedda behov, kostnadsökningar	-0,5	-27,5	-60,0	-95,0
Summa verksamhetens kostnader	-1 339,2	-1 367,2	-1 399,7	-1 434,7
Not 2				
Inkomstutjämning	191,6	214,2	216,4	219,2
Regleringspost	42,0	37,7	38,3	33,0
Införandebidrag				
Kostnadsutjämning	-22,1	-22,5	-22,5	-22,5
LSS-utjämning	-13,6	-19,8	-19,8	-19,8
Kommunal fastighetsavgift	43,8	46,1	46,1	46,1
Summa generella statsbidrag/utjämning	241,7	255,7	258,5	256,0

2.2 Förutsättningar för god ekonomisk hushållning

För att nå god ekonomisk hushållning ska budgetprocessen utgå från följande:

- Antagande för plan 2023 är att intäkts och kostnadsökningen är 2 procent.
- Avskrivningarna beräknas i enlighet med investeringsbudget.
- Kommunens totala budgetram för verksamheten 2023 uppgår till 1 225,2 mnkr, enligt beräkning med hjälp av cirkulär 21:51 Sveriges Kommuner och Regioner.
- Omfattningen av nettokostnaden för den verksamhet som nämnderna ansvarar för antas i direktivet vara oförändrade mellan 2022 och 2023, Det ger förutsättningar för att i den fortsatta gemensamma beredningen och i partigruppernas slutliga förslag fördela resurserna mellan nämnderna i förhållande till planeringsförutsättningar samt valda fokusområden och uppdrag.
- Det utrymme som skapats genom ökade intäkter används i dessa direktiv till ett resultat på 1% av skatteintäkter/generella statsbidrag motsvarande 12,5 mnkr och till oförutsedda behov och kostnadsökningar på 28,0 mnkr jämfört med 2022 års budget.
- Ingen hänsyn har tagits till ökade kostnader beroende på volym eller förändrad verksamhet. Denna beräkning görs till gemensam beredning 1.
- Basen 2022 saknar 25 mnkr och dessa måste beaktas i budget 2023
- Budgetramen utgår ifrån att kommunen har 28,0 mnkr i kommunens oförutsedda och kostnadsökningar. Kända och bedömda hyres- och löneökningar uppgår till 26,0 mnkr dessutom måste basen justeras med 25 mnkr. Det innebär att det saknas ca minus -23 mnkr för att kommunen ska få en budget i balans. Målet är att behålla god ekonomisk hushållning och ett resultat som motsvarar minst en procent av skatter och generella statsbidrag.
- Skatten sänktes inför 2022 till 23,24 kr vilket motsvarade en intäktsminskning på ca 13 mnkr.
- Den samlade resultatnivån anges till 12,5 mnkr, vilket motsvarar ett resultat på 1 % av skatter och generella statsbidrag.
- Investeringsnivån uppgår till 151,7 mnkr vilket innebär att investeringarna inte är självfinansierade.

2.3 Utgångspunkter för investeringsbudget

Investeringsbudget för 2023 baseras på budgetbeslut 2022 då investeringsbudgeten baseras på investeringar som sträcker sig flera år framåt i tiden. Alla investeringar över 70,5 mnkr kommer innebära att kommunen måste låna pengar som kommer påverka resultatet kommande år i form av räntekostnad samt avskrivningar.

Kommuninvest har ett tak på lån som motsvarar 121 000kr/invånare vilket innebär att Timrå kommun max kan låna ca 2,2 miljarder kronor. Idag har Timrå kommun med bolag en låneskuld på 1 021 mnkr till det kommer borgensåtagande så innebär det att det finns ca 400 mnkr kvar att låna upp innan lånetaket nås. Redan idag rankas Timrå kommun som risk klass tre vilket innebär högsta risken.

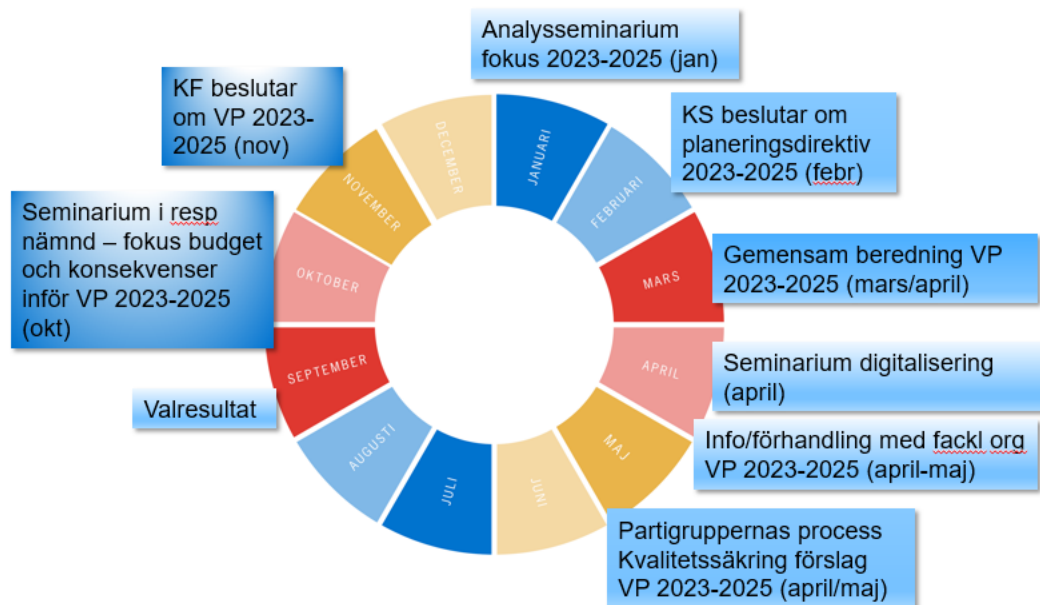
Kommuninvest särskiljer tre olika typer av investeringar man kan låna till.

Skattefinansierade investeringar, Taxefinansierade samt affärsmässigt finansierade och en särskild prövning sker vid de olika typerna av lån. Det finns ett stort behov av investeringar kommande år och det bedöms att de särskilda satsningarna som redan är kända innebär att vi kommer få problem att klara lånetaket. Överskrider lånetaket så innebär detta att kommunen kommer att få låna till högre ränta då man bedöms vara mindre kreditvärdig.

Stora investeringar innebär dock ökade avskrivningskostnader samt räntekostnader. Detta måste beaktas vid stora investeringssatsningar så att kostnaden för detta täcks i driftbudgeten för verksamheten och bidrar till en budget i balans.

5. Tid- och aktivitetsplan för arbetet

Årshjulet för kommunens arbete med verksamhetsplan och budget ser övergripande ut på följande sätt:

Det mer detaljerade innehållet i arbetsprocessen för verksamhetsplan och budget framgår av tidplan nedan:

- 12 jan 2022 Uppstart med analysseminarium för att skapa en gemensam bild av nuläget och vart kommunen är på väg.
- Deltagare: Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämndernas presidier, kommunens ledningsgrupp, tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi) samt fackliga representanter i centrala samverkansrådet.
- 21 jan 2022 Inlämning av tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen med förslag till planeringsdirektiv för kommunövergripande Verksamhetsplan och budget 2023-2025.
- 8 febr 2022 Kommunstyrelsen behandlar planeringsdirektiv.
- 28 febr 2022 Kommunfullmäktige beslutar om planeringsdirektiv för kommunövergripande verksamhetsplan och budget 2023-2025. Resultatbudget och förutsättningar för investeringsbudget ingår.
- Uppdaterade planeringsförutsättningar överlämnas till politiken inför gemensam beredning 1.

- 17 mars 2022 Gemensam beredning 1 för att bereda förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget 2023-2025, med inriktning och underlag för uppdrag.
- Deltagare: Kommunstyrelsen (tillika budgetberedningen), ordförande, vice ordförande och en oppositionsföreträdare från respektive nämnd, kommunens ledning och tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi).
- 25 april 2022 Gemensam beredning 2 samt slutlig avstämning av resultat från gemensam beredning och förslag till verksamhetsplan och budget 2023-2025.
- Deltagare: Kommunstyrelsen (tillika budgetberedningen), ordförande, vice ordförande och opposition från respektive nämnd, kommunens ledning och tjänstepersoner (verksamhet och ekonomi).
- April 2022 Gränsöverskridande färdplan för digitaliseringsbehov och insatser 2023.
- 11 maj 2022 Förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget ska vara färdigställt.
- 13 maj 2022 Information och kvalitetssäkring i central facklig samverkansgrupp.
- 13 maj 2022 Överlämning till partierna/partigrupperna förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget 2023-2025.
- 23 maj 2022 Partiernas/Partigruppernas förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget inklusive uppdrag lämnas in till kommunledningskontoret. Inlämning senast kl 12.00.
- 27maj 2022 Inlämning till kommunstyrelsen av förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget.
- 3 juni 2022 Utskick av förslag till verksamhetsplan inför MBL-förhandling med fackliga organisationer.
- 13 juni 2022 MBL-förhandling om kommunövergripande verksamhetsplan och budget.
- 14 juni 2022 Förslag till kommunövergripande verksamhetsplan och budget och skattesats 2023 behandlas av kommunstyrelsen.
- Jun 2022 – Respektive nämnd arbetar med förutsättningarna för verksamhetsplan och budget utifrån förslag till kommunstyrelsen samt anger hur
jan 2023 - Nämnden ska bidra till fullmäktiges inriktningsmål och fokusområden.
- Tilldelade uppdrag ska hanteras.

- Arbetet med budgeten ska genomföras
- Okt 2022 Seminarium i respektive nämnd kring budget och verksamhet 2023-2025
- 21 okt 2022 Inlämning av tjänsteskrivelse till kommunfullmäktige med förslag till kommunövergripande Verksamhetsplan och budget 2023-2025.
- 28 nov 2022 Reviderad kommunövergripande verksamhetsplan och budget med skattesats 2023 beslutas av kommunfullmäktige och ligger till grund för nämndernas framtagande av verksamhetsplan och budget.
- Febr 2023 Samtliga nämnders verksamhetsplaner, utom kommunstyrelsens, fastställs genom beslut i respektive nämnd.
- Febr 2023 Förvaltningarna planerar verksamhet och budget utifrån inriktning och önskade effekter. Detaljering av hur budgeten ska fördelas inom verksamhetsområden.

Eventuell teknisk justering av budget beslutas av kommunstyrelsen.

Periodiserad nämndbudget lämnas till ekonomienheten.
- Mars 2023 Kommunstyrelsens verksamhetsplan fastställs genom beslut i styrelsen och övriga nämnders verksamhetsplaner kvitteras av kommunstyrelsen i gemensam resultatdialog.
- April 2023 Kommunstyrelsens verksamhetsplan kvitteras av kommunfullmäktige och övriga nämnders verksamhetsplaner återkopplas till fullmäktige. Beslut i kommunfullmäktige om ev. teknisk justering.